

Navještaj vjere glazbom

Svaki dolazak božićnog vremena budi u nama posebne osjećaje, napose kad se oglase melodije Došašća koje nam asocijativno uprisutnjuju djetinjstvo, mladenaštvo i protekle godine. Sve nam je prisutno kao na dlanu, prošlost i sadašnjost se isprepliću. Otvaranje Došašća pjesmom *Padaj s neba roso sveta* ili *Nebesa odozgo rosite* uvjerava nas da su pred nama milosni dani, dani izvanredne Božje prisutnosti. Melodija svake adventske pjesme podsjeća na nešto što nam je tako poznato, ali uvijek ponovno znakovito i zanimljivo. Na taj način sama glazba pripada u vrlo bitni navještaj cjelokupnog božićnog ciklusa i doista svaka popijevka tog nadahnuća jest zvučni simbol i pravi vjerski navještaj (*fides ex auditu*). Iz toga proizlazi obveza čuvanja čistoće i ljepote te glazbene baštine i zaštita od raznih glazbenih zagađivanja i komercijaliziranja. To nisu popijevke za zabavu ili časiranje uz čašicu i komercijalno koncertno izvođenje. Iz njih progovara vjera naših predaka i samo iz te perspektive mogu biti upotrebljavane. Sve drugo je zloupotreba, interes, komercijala i banalnost.

Nažalost, živimo u vremenu nestrpljive civilizacije, zavedene dionizijevskim mentalitetom koji sve pretvara u zabavu, užitak, koristoljublje itd. Ni najsvetije stvari nisu lišene toga i čini se da je sve dopušteno i kao da smo svi bezglavi i bez principa. Riječi proroka Jeremije kao da su uvijek aktualne i životne: «Čak i proroci i svećenici lutaju po zemlji i ništa ne znaju. Ta zar si Judeju sasvim odbacio? Zar ti duši omrznu Sion? Zašto nas tako biješ te nam više nema lijeka? Nadasmo se miru, ali dobra nema, čekasmo vrijeme ozdravljenja, al' evo užasa!

Ne želimo ovo radosno iščekivanje rođenja Kristova pretvarati u Jeremijine tužaljke, ali dobro je biti svjestan problema koji pritišću iz dana u dan sve

više. Ma tko bi više mogao zaustaviti blještavilo i ton promuklih i raštimanih žaruljica na svakom koraku i rezervirati ih samo za Badnju noć? Tko bi mogao sačuvati popijevku *Veselje ti navješćujem puče kršćanski* ili popijevku *Narodi nam se kralj nebeski* za misu polnoćku kojom se otvara Božić? Tko više može zaustaviti prosipanje blagoslovljene vode po stvarima koje nikako ne služe u vjerske svrhe, već su izložene svakodnevnoj profanizaciji? Nažalost, u stvarnosti takvih nastojanja više nema, a i nitko se previše ne uzrujava. U mentalitetu desakralizacije teško je govoriti o svetinjama, a još teže govoriti o očuvanju naše crkvene glazbene baštine od sveopćeg profaniziranja. Osjećaj i dobar ukus za to davno je izgubljen i zaboravljen, a malo je proroka koji na to upozoravaju. I nije problem u tome što Crkva i crkveni sadržaji izlaze iz sakristije, kako se voli reći i odlaze u svijet već je problem da se odlaskom u svijet sve više udaljavamo od oltara, od Kristovog misterija. Kad je benediktinac don. Prosper Guéranger 1883. godine utemeljio poznati samostan Solemn u Francuskoj izrekao je rečenicu koja je bila u skladu tadašnje francuske teologije i ondašnjih crkvenih dokumenata: «Crkva mora izaći iz svijeta i ući u liturgijsko svetište, u tu nepoznatu realnost ovom modernom svijetu ali realnost autentičnu i od Boga potvrđenu i pred kojom svaka druga realnost je samo sjena.»

U vremenima dezorijentacije i puštinjskog lutanja nije na odmet prizvati u pamet takve misli jer mogu pomoći u orijentaciji na putu života. Dokumentom pape Pija IX. *Multum ad movendos animos* u XIX. st. počela je neka vrsta crkvene borbe za *sacro* u glazbi i ta borba traje još i danas.

Sve crkvene strukture, počevši od biskupa, svećenika, redovnika pa do vjernika moraju u ovom našem vremenu pronaći načine kako zaštititi sakralno od

profanizacije, pa radilo se to o crkvama, crkvenom prostoru ili vjerničkoj popijevci namijenjenoj liturgijskom slavlju. Čestu zloupotrebu crkvenih, posebno gregorijanskih melodija u raznim televizijskim emisijama neprimjerenog sadržaja, striptiza i okultnoga možemo sresti širom zapadne Europe, a nažalost i kod nas. Na takve sve učestalije pojave gotovo da i nema reakcija. Sve s vremenom postaje normalno i tako se gubi svaki kriterij, a i dobar ukus.

Premda su ulice, trgovci i izlozi već sada zabljesnuli božićnim ugođajem, strpljivi kršćani dočekat će badnju noć u obiteljskoj atmosferi i tada okriti borbu u čast Novorođenom Kralju. Tada to ima smisla, tada to dobiva pravu simboliku i značenje, tada božićna popijevka dobiva pravi svoj sjaj i značenje

Svim čitateljima časopisa sv. Cecilija želimo dobru adventsku pripremu kao i radosnu i blagoslovljenu proslavu Kristova rođenja.

Također, upozoravamo sve čitatelje časopisa sv. Cecilija da će časopis ubuduće izlaziti dva puta godišnje i to svaki puta kao dvobroj. Tako će do lipnja 2008. godine izaći prvi i drugi broj, a do prosinca 2008. godine treći i četvrti broj. Obećavamo čitateljima redovitost u izlaženju i molimo za suradnju u izvještajima s terena kao i u drugim korisnim vijestima i priložima.

Miroslav Martinjak
miroslav.martinjak@zg.t-com.hr

